

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Tdo/64/2013
Identifikačné číslo spisu:	1711010285
Dátum vydania rozhodnutia:	30.01.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Štefan Michálik
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:1711010285.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Štefana Micháлика a sudcov JUDr. Petra Hatalu a JUDr. Daniela Hudáka na neverejnom zasadnutí konanom 30. januára 2014 v Bratislave, v trestnej veci obvineného B. E. pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi spolupáchateľstvom podľa § 20 k § 172 ods. 1 písm. b/, písm. c/, písm. d/, ods. 2 písm. e/ Tr. zák., o dovolaní obvineného proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 3To 68/2012, z 12. septembra 2012 takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného B. E. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Pezinok, sp. zn. 2T 100/2011, z 29. marca 2012 bol obvinený B. E. spoločne s obvineným Y. K. uznaný vinným z obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi spolupáchateľstvom podľa § 20 k § 172 ods. 1 písm. b/, písm. c/, písm. d/, ods. 2 písm. e/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 09. novembra 2010 v čase okolo 16.00 hod. v E. v časti E. - E. v hoteli E. prišli obžalovaný Y. K. spolu s obvineným B. E. do reštaurácie hotel E., v ktorej čakal R. U. a C. D. E., kde po predchádzajúcej vzájomnej dohode o kúpe metamfetamínu asi o 20.30 hod. priniesol B. E. čiernu platenú tašku, z ktorej na hotelovej izbe č. N. vybral 2 ks platových vreciek s tlakovým uzáverom a podal ich R. U., ktorý vykonal test množstva látky nachádzajúcej sa v plastových vreckách a následne na hotelovú izbu prišiel C. D. E., ktorý odovzdal obžalovanému B. E. finančnú hotovosť vo výške 40 000 eur, následne pri vychádzaní z hotelovej izby došlo k zásahu polície, pričom na základe skúmania kriminalistického a expertízneho ústavu PZ Bratislava bolo zistené, že v dvoch ks plastových vreckách s tlakovým uzáverom sa nachádzala látka metamfetamín o celkovej hmotnosti 1006,97 g s priemernou koncentráciou 69,1 % hmotnostných metamfetamínu, ktoré obsahovalo 695816 mg absolútneho metamfetamínu v hodnote v rozhodnom čase minimálne 20 139,40 eur, pričom metamfetamín je v zmysle zákona č. 139/1998 Z.z. zaradený do II. skupiny psychotropných látok.

Okresný súd Pezinok uložil obvinenému podľa § 172 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 36 písm. j/ Tr. zák., § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere 10 rokov.

Podľa § 48 ods. 4 Tr. zák. súd obvineného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 76 ods. 1 Tr. zák. súd obvinenému uložil ochranný dohľad na 1 rok.

Proti prvostupňovému rozsudku podali odvolanie obidvaja obvinení. Krajský súd v Bratislave uznesením, sp. zn. 3To 68/2012, z 12. septembra 2012 odvolania obvinených zamietol.

Proti druhostupňovému rozsudku podal dovolanie obvinený z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. Rozhodnutia súdov, ktoré ho uznali vinným napáda z toho dôvodu, že konajúce súdy pri rozhodovaní neprihliadli na nezákonný postup orgánov činných v trestnom konaní (ďalej len „OČTK“), ako aj na nezákonnosť dôkazov - príkaz na vyhotovovanie obrazových, zvukových alebo obrazovo-zvukových záznamov, príkaz na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky a príkaz na použitie agenta, ktoré od začiatku prostredníctvom obhajcu namietal už v prípravnom konaní, rovnako tak aj v konaní pred súdom, pričom prvostupňový ani odvolací súd tieto námietky nezákonných dôkazov neakceptovali.

Súdy ho uznali vinným napriek tomu, že obhajoba od začiatku konania neustále poukazovala na skutočnosť, že k spáchaniu trestnej činnosti došlo výlučne na základe nezákonnej a aktívnej provokácie agentov, bez ktorej by k spáchaniu skutku obvinenými nedošlo.

V ďalšej časti dovolania poukazuje na výpovede agenta U., rozpory v jeho výpovediach. Na skutočnosť, že sa vo Viedni pohyboval na scéne, v ktorej vyhľadával príležitosť uzavrieť nejaké obchody ohľadom drog. Aktívne vyhľadával ľudí, ktorí by vedeli drogy zaobstarat'.

Nezákonnosť konania agentov spočívajúca v navádzaní na trestnú činnosť vyplýva aj z výpovede druhého agenta E., ktorý na hlavnom pojednávaní dňa 01. marca 2012 uviedol, že : „On môjmu kolegovi ponúkol vzorku pervitínu a my sme mu povedali, že máme záujem o kúpu. Ako sme predpokladali táto droga, ktorú nám poskytol ako skúšku bola pozitívna. Potom sme povedali, že pre takýto obchod máme 60 000 Euro. On povedal, že za takúto sumu by sme dostali 1,5 kg a že za túto cenu nám to on predá“.

V ďalšej časti dovolania cituje výpovede E. z hlavného pojednávania a vyvodzuje záver z výpovede E., že zo strany agentov išlo o nezákonnú provokáciu a postup v rozpore s ust. § 117 ods. 2 Trestného poriadku, kedy sa agenti aktívne podieľali na podnecovaní trestného činu, kedy za kúpu omamných látok vo väčšom množstve ponúkali 60 000 eur a domáhali sa zabezpečenia 1,5 kg drogy, nielen priamo na stretnutí dňa 31. augusta 2010 (agenti odmietli a neprevzali 150 g pervitínu, nezasiahli na mieste stretnutia dňa 31. augusta 2013 a naďalej trvali na množstve 1,5 kg), ale aj prostredníctvom telefonického kontaktu zo strany agentov, o čom svedčia prepisy telekomunikačných hovorov nachádzajúce sa v spise.

V ďalšej časti dovolania poukazuje na odôvodnenie rozhodnutí, v tej časti, v ktorej súdy konštatujú, že činnosť agentov bola v súlade so zákonom. Nevypovokovali útok, nepodnecovali obvineného k spáchaniu trestného činu. Výslovuje názor, že s argumentáciou prvostupňového súdu nie je možné súhlasiť s poukazom na namietané nezrovnalosti vo výpovediach priamych svedkov.

Poukazuje na to, že z podnetu na začatie trestného stíhania vydaného Prezidiom Policajného zboru, Úradu boja proti organizovanej kriminalite Bratislava, z 24. júna 2010 je zrejmé, že celá „akcia“ na iniciovanie spáchania trestného činu bola dopredu pripravovaná OČTK, a to vzhľadom na presnú špecifikáciu množstva drogy uvedenú v podnete, ktorá mala byť predmetom predaja, ako aj konkrétnej kúpnej ceny v súvislosti na dátum vydania podnetu - 24. júna 2010, t.j. ešte pre tým, ako sa podľa

výpovede agenta U. mal obvinený K. s agentom resp. agentmi baviť o predmete, množstve a cene obchodu. Uvedená cena 60 000 eur za 1,5 kg metamfetamínu v texte predmetného podnetu potom iba dokazuje, že OČTK a agenti mali túto sumu pre konkrétne množstvo omamných látok dopredu pripravenú na zrealizovanie a ponúknutie možným predajcom drogy, s úmyslom iniciovania, rýchlejšieho navnadenia a následného uzavretia obchodu, k čomu napokon aj v danom prípade došlo, keď agent E. na prvom stretnutí uviedol, že na obchod majú pripravených 60 000 eur.

Pôsobením agentov v predmetnej trestnej veci došlo k nezákonnému navádzaniu na trestnú činnosť, čo je v rozpore s citovaným ust. § 117 ods. 2 Trestného poriadku a taktiež aj s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej ako „ESLP“), v ktorej súd jednoznačne zaujal stanovisko voči dôkazom získaným štátom prostredníctvom riadenej provokácie. Provokácia policajtmi resp. agentmi k spáchaniu trestného činu a použitie takto získaných dôkazov v trestnom konaní je podľa ESLP natoľko závažná, že to má od samotného počiatku za následok definitívne zbavenie trestného konania charakteru spravodlivosti, pričom vnútroštátne právo použitie takýchto dôkazov nesmie tolerovať a žiadny verejný záujem ho nemôže ospravedlniť.

Súdne rozhodnutia sú založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom, pretože pri uznaní viny sa odvolávajú na nezákonné dôkazy získané z informačno-technických prostriedkov (ďalej len „ITP“), nakoľko všetky príkazy vydané v tejto trestnej veci - príkazy na vyhotovenie obrazovo zvukových záznamov, na použitie agenta a odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky, sú nezákonné, nakoľko boli vydané bez náležitého zákonom vyžadovaného odôvodnenia.

Obvinený namieta nesprávne hodnotenie dôkazov (zákonnosť vykonaných dôkazov zistených z ITP), pretože tieto dôkazy nie sú zákonné a procesne použiteľné a práve na týchto dôkazoch súd postavil rozhodnutie o jeho vine.

Vydané príkazy nespĺňajú podmienku zákonnosti, ktorú má súd povinnosť skúmať, pretože v jednotlivých príkazoch absentuje ich riadne odôvodnenie v zmysle ust. § 115 a nasl. Trestného poriadku.

Poukazuje na nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktoré uvádzajú, čo má obsahovať odôvodnenie príkazov. Porušenie zákonných pravidiel pri obstarávaní dôkazov má mať za následok nepoužiteľnosť dôkazu ako podkladu pre rozhodnutie súdu.

Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, že vysloví, že rozsudkom Okresného súdu v Pezinku, sp. zn. 2T 100/2011, zo dňa 29. marca 2012 a uznesením Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 3To 68/2012, zo dňa 29. marca 2012 a konaním, ktoré mu predchádzalo, bol porušený zákon v ustanoveniach § 2 ods. 1, § 2 ods. 2, § 2 ods. 10, § 2 ods. 12 a § 119 ods. 2 Trestného poriadku; zruší napadnuté uznesenie Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 3To 68/2012, zo dňa 29. marca 2012; zruší rozsudok Okresného súdu v Pezinku, sp. zn. 2T 100/2011, zo dňa 29. marca 2012; zruší aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad, a prikáže Okresnému súdu v Pezinku, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní obvineného skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 1 Tr. por. a § 566 ods. 3 Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou prostredníctvom obhajcu (§ 369 ods. 2 písm. b/ a § 373 ods. 1 Tr. por.), v zákonnej lehote a na príslušnom súde (§ 370 ods. 1 a ods. 2 Tr. por.), že dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1 a ods. 2 Tr. por.). Okrem toho zistil, že bola splnená aj podmienka dovolania podľa § 372 Tr. por., veta prvá, keďže obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo a podal riadny opravný prostriedok.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po preštudovaní spisového materiálu dospel k záveru, že podané

dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por. (§ 382 písm. c/ Tr. por.).

Podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

V súlade s § 385 ods. 1 Tr. por. je dovolací súd viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené.

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam súdu, ktorý je určený k náprave v zákone výslovne uvedených procesných a hmotnoprávných pochybení, čo celkom zreteľne vyplýva z konštrukcie jednotlivých dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. a/ až písm. l/ Tr. por., resp. aj z ustanovenia § 374 ods. 3 Tr. por. Ako už aj z vyššie uvedeného vyplýva, neslúži teda k revízii a náprave skutkových zistení, ktoré urobili súdy prvého a druhého stupňa, ani k preskúmvaniu nimi vykonaného dokazovania. Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, upravovať alebo meniť iba súd odvolací (§ 322 ods. 3, § 326 ods. 5 Tr. por.). Samotnú správnosť a úplnosť skutkových zistení dovolací súd nemôže skúmať už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol podľa zásad ústnosti a bezprostrednosti v konaní o dovolaní sám vykonávať. Na objasnenie okolností potrebných na rozhodnutie o dovolaní môže vykonať dovolací súd dôkazy len v obmedzenom rozsahu.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g/ možno uplatniť len v prípade, ak dôjde k porušeniu zákonných ustanovení upravujúcich vykonanie jednotlivých dôkazných prostriedkov. Nemožno ním však napadnúť spôsob hodnotenia dôkazu (jeho vecnosť obsahom správnosť).

Z ustanovenia § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. vyplýva, že dovolacím dôvodom je vykonanie dôkazov súdom spôsobom, ktorý je v rozpore so zákonom. Zo zásady bezprostrednosti, ústnosti a kontradiktórnosti vyplýva, že súd môže pri svojom rozhodnutí prihliadať len na skutočnosti, ktoré boli prebraté na hlavnom pojednávaní a opierať sa o dôkazy, ktoré boli na hlavnom pojednávaní vykonané (§ 278 ods. 2 Tr. por.). Z ustanovenia § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. vyplýva, že porušenie povinností zakotvených v § 278 ods. 2 Tr. por. by zakladalo dovolací dôvod podľa písm. g/ citovaného paragrafu. Obvinený ale v dovolaní hodnotí a prehodnocuje vykonané dôkazy. Nezákonnosť dôkazov vidí v dvoch rovinách. Prvou je nezákonný postup orgánov činných v trestnom konaní, ako aj na nezákonnosť vykonania dôkazov - príkaz na vyhotovovanie obrazových, zvukových alebo obrazovo-zvukových záznamov, príkaz na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky a príkaz na použitie agenta (ďalej len príkaz) neboli náležite odôvodnené, preto sú nezákonné. Prvostupňový ani odvolací súd tieto námietky nezákonných dôkazov neakceptoval.

Druhou rovinou je skutočnosť, že k spáchaniu trestného činu došlo výlučne na základe nezákonnej a aktívnej provokácie agentov, bez ktorej by k spáchaniu skutku obvinenými nedošlo.

Nezákonnosť vykonania dôkazov získaných z ITP dovolateľ vidí v tom, že u vydaných príkazov absentuje ich riadne odôvodnenie, resp. odôvodnenie je formálne a spočíva v citácii príslušných právnych predpisov. Z tohto dôvodu považuje dôkazy získané z ITP na základe nezákonných príkazov za absolútne neúčinné a pre účely trestného konania nepoužiteľné. Obvinený poukazuje na odôvodnenie rozhodnutia prvostupňového súdu a druhostupňového súdu ohľadne argumentácie, prečo súdy považujú vydané príkazy za zákonné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa stotožňuje s tým, ako sa konajúce súdy vysporiadali s námietkami obvineného, ohľadne nedostatočného odôvodnenia príkazov. Z ustanovenia § 115 ods. 3 Tr. por. vyplýva, že príkaz okrem všeobecnej náležitosti musí obsahovať určenie účastníckej stanice alebo zariadenia, označenie osoby, ktorej sa úkon týka, za predpokladu, že je známa, čas vykonania úkonu a odôvodnenie príkazu aj skutkovými okolnosťami. Trestný poriadok nedefinuje podrobnosti, ako má vyzeráť odôvodnenie príkazu. Z ustanovenia § 115 ods. 3 vyplýva len to, že v odôvodnení sa musia uviesť aj skutkové okolnosti.

Je potrebné si uvedomiť, že v štádiu konania, keď sa vydáva príkaz, existuje určité podozrenie na spáchanie trestného činu a týmto úkonom sa sleduje to, že sa získavajú ďalšie dôkazy, ktoré podozrenie zo spáchania trestnej činnosti buď potvrdia alebo spochybnia. Odôvodnenie príkazu skutkovými okolnosťami z horeuvedených dôvodov nemôže byť rozsiahle. Táto skutočnosť nemôže preto zakladať dovolací dôvod podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por.

K nezákonnosti dôkazov v druhej rovine, že k spáchaniu trestného činu došlo výlučne na základe nezákonnej a aktívnej provokácie agentov vidí obvinený v tom, že vo výpovedi agenta U. sú rozpory, inak vypovedal v prípravnom konaní a inak na hlavnom pojednávaní ohľadne kontaktovania obvineného. Raz uviedol, že ho kontaktoval on, v druhom prípade, že ho kontaktoval K.. Ďalšiu rovinu na naplnenie dovolacích dôvodov vidí obvinený v tom, že agenti ich navádzali na spáchanie trestného činu, pretože sa viackrát stretli, pýtali od obvineného drogy.

Agent nemôže byť osoba, ktorá len pasívne čaká v prostredí, v ktorom sa má pohybovať. Podstatné pre použitie agenta je, že konanie agenta musí byť v súlade s účelom Trestného poriadku a musí byť úmerné protiprávnosti konania, na odhaľovaní, zisťovaní alebo usvedčovaní ktorého sa zúčastňuje. Skutočnosť, že agent prejavuje záujem o kúpu drogy, že sa s obvineným viackrát stretne, nepristane na prvý návrh na odkúpenie drogy, pýta určité množstvo drogy, zisťuje predajnú cenu drogy, nie je navádzaním na spáchanie trestnej činnosti ani nezákonnou a aktívnou provokáciou. Obvinení v konaní boli iniciatívni. Oni dohadovali a vyvolávali stretnutia. Priniesli tzv. „vzorky materiálu“, ktorý mal byť predmetom obchodu. Výtýkať agentom skutočnosť, že prečo nezakročili voči páchatelom, keď im ponúkli prvýkrát drogu na predaj, nie je dôvodom na spochybňovanie ich činnosti. Agent nevyvíja činnosť na vlastnú „päsť“ ale podľa určitých plánov a pokynov svojich nadriadených. Preto skutočnosť, že v podnete na začatí trestného stíhania boli uvedené určité skutočnosti, ktoré sa ešte len mali stať, tak isto nemôže spochybňovať činnosť a zákonnosť postupu agenta, pretože tento dôkaz nebol vykonaný na hlavnom pojednávaní a neuvádza sa preto ani v odôvodnení rozhodnutia. Nakoniec i pri zásahu, pri ktorom boli obvinení zadržaní, nebolo odovzdané množstvo drogy, ktoré bolo dohodnuté a preto nebola vyplatená ani dohodnutá čiastka.

Obvinený v odôvodnení dovolania okrem iného hodnotí výpovede svedkov, poukazuje na ich rozpory, čo je v rozpore s tým, čo je uvedené už v predchádzajúcej časti odôvodnenia, že dovolací súd nemôže skúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení a nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy.

Obvineného námietky smerujúce voči nezákonnosti vykonaných dôkazov podľa názoru obvineného a námietky, že činnosť agentov bola v rozpore s ust. § 117 ods. 2 nenapĺňajú dovolací dôvod tak, ako to vyžaduje ustanovenie § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. Dokazovanie na hlavnom pojednávaní bolo vykonané v súlade so základnými zásadami trestného konania a ďalšími ustanoveniami Trestného poriadku. Neboli porušené ustanovenia Trestného poriadku pri vykonávaní dôkazov a preto nie je daný dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por.

Dovolanie nebolo dôvodné, a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky postupoval v súlade s ust. § 382 písm. c/ Tr. por. a dovolanie obvineného ako nedôvodné odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.